

**WOJEWODA
ŚWIĘTOKRZYSKI**

Kielce, dnia 30 lipca 2025 r.

Znak: PSZ.I.431.6.2025

**Pan
Andrzej Cieślicki
Burmistrz
Miasta i Gminy Łopuszno**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę w Urzędzie Miasta i Gminy w Łopusznie oraz w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Łopusznie w dniach od 2.06.2025 r. do 13.06.2025 r. przeprowadził zespół kontrolny Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach w składzie:

1. Agata Warszawska – koordynator kontroli, inspektor wojewódzki w Oddziale Planowania i Realizacji Budżetu Polityki Społecznej,
2. Agnieszka Krzysiek – starszy inspektor wojewódzki w Oddziale Planowania i Realizacji Budżetu Polityki Społecznej,
3. Monika Miter - inspektor wojewódzki w Oddziale Planowania i Realizacji Budżetu Polityki Społecznej,

na podstawie pisemnych upoważnień do przeprowadzenia kontroli nr: 429/2025, 430/2025, 431/2025 z dnia 28 maja 2025 roku wydanych z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Panią Annę Kołomańską, Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach.

Zakres czynności kontrolnych:

Zagadnienia wymagające oceny: **Efektywność działania samorządu gminnego w realizacji Programu finansowanego w ramach Funduszu Solidarnościowego.**

1. Organizacja przez gminę zadań wynikających z realizacji Programu „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024 oraz umowy nr 27/OW/2024 z dnia 29 lutego 2024 r. zawartej między Wojewodą Świętokrzyskim a Gminą Łopuszno, tj. ustalenie kto jest realizatorem zadania – na podstawie m.in.: statutu, regulaminu, zarządzeń, upoważnień oraz wywiązanie się Gminy z realizacji Programu, wynikającego z ustawy o Funduszu Solidarnościowym z dnia 23 października 2018 r. (t.j. Dz. U. 2024 r. poz. 1848 z późn. zm.).
2. Ocena przyznawania usługi opieki wytchnieniowej dla osób niepełnosprawnych oraz sprawdzenie wyodrębnionej dokumentacji finansowo-księgowej.

Kierownikiem Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łopusznie od 1 stycznia do 30 maja 2024 r. była Pani Małgorzata Bugno, natomiast od 31 maja 2024 r. jest Pani Anna Lesiak, główną księgową jest Pani Joanna Rowińska.

Okres objęty kontrolą:

od 01.01.2024 r. do 31.12.2024 r.

Wykonywanie zadań w kontrolowanym zakresie oceniam pozytywnie z nieprawidłowościami.

Zgodnie z § 18 Zarządzenia Nr 132/2019 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 8 listopada 2019 roku w sprawie szczegółowych warunków i trybu przeprowadzania kontroli zewnętrznych przez pracowników Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach przyjmuje się następującą skalę ocen:

Dokumentacja związana z przyznawaniem opieki wytchnieniowej:

- **ocena pozytywna:** 100 % dokumentacji jest prawidłowa,
- **ocena pozytywna z uchybieniami:** dokumentacja z drobnymi uchybieniami,
- **ocena pozytywna z nieprawidłowościami:** niekompletna dokumentacja bądź prowadzona nierzetelnie,
- **ocena negatywna:** usługi opieki wytchnieniowej przyznane osobom nieuprawnionym bądź realizowane przez osoby niespełniające warunków Programu.

Promocja oraz obowiązek informacyjny:

- **ocena pozytywna:** rozpowszechnianie informacji o Programie zgodnie z wytycznymi zawartymi w umowie, stosowanie obowiązku informacyjnego zgodnie z wytycznymi,

- **ocena pozytywna z uchybieniami:** brak logo na dokumentach, promocja zrealizowana częściowo,
- **ocena pozytywna z nieprawidłowościami:** brak promocji na tablicy ogłoszeń Gminy, BIP, brak plakatu zgodnie z obowiązkiem informacyjnym,
- **ocena negatywna:** brak promocji Programu oraz obowiązku informacyjnego.

Prowadzenie wyodrębnionego rachunku bankowego:

- **ocena pozytywna:** posiadanie wyodrębnionego rachunku bankowego i ponoszenie z niego wydatków,
- **ocena negatywna:** brak posiadania wyodrębnionego rachunku bankowego i nie ponoszenie z niego wydatków.

W wyniku przeprowadzonej kontroli ustalono, co następuje.

Ad. 1

Gmina wywiązuje się z celu Programu, którym jest wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad osobami niepełnosprawnymi posiadającymi orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, zgodnie z art. 5 i art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Gmina zgodnie z założeniami Programu nie pobierała odpłatności za usługi opieki wytchnieniowej. Realizatorem zadania był Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łopusznie. Zadanie zostało wprowadzone Zarządzeniem Dyrektora M-GOPS w Łopusznie z dnia 29 grudnia 2023 r., znak: D.021.30.2023 w sprawie wprowadzenia Regulaminu realizację Programu „Opieka wytchnieniowa” dla JST – edycja 2024 przez M-GOPS w Łopusznie (akta kontroli str. 10).

Zgodnie z § 5 Umowy nr 27/OW/2024 zawartej w dniu 29 lutego 2024 r. pomiędzy Wojewodą Świętokrzyskim, a Gminą Łopuszno w sprawie realizacji zadania w ramach resortowego Programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024, gmina zobowiązała się do podejmowania działań informacyjnych dotyczących finansowania zadania ze środków Funduszu przyznanych w ramach Programu, tj. do umieszczania logo Ministerstwa na wszystkich materiałach, w szczególności promocyjnych oraz informacyjnych dotyczących realizowanego zadania w sposób zapewniający jego dobrą widoczność.

Gmina umieściła informacje o przystąpieniu do Programu „Opieka wytchnieniowa” – dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2024 w gazecie lokalnej Gminy Łopuszno, na stronie

internetowej Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łopusznie oraz na plakacie informującym o realizacji Programu (akta kontroli od str. 11 do str. 15).

Ponadto na wszystkich materiałach umieszczonych na stronie Urzędu Gminy oraz Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, na umowach dotyczących świadczenia usług, oraz informacji o przyznaniu pomocy w formie opieki wytchnieniowej w ramach Programu MRiPS „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2024 widnieje flaga, orzełek biało-czerwony, logo MRiPS oraz nazwa Programu „Opieka wytchnieniowa” edycja 2024. (niepełna nazwa programu). Gmina wywiązała się z tego punktu, ponieważ na ww. dokumentach i materiałach informacyjnych umieściła logo Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej.

Ad. 2

W 2024 roku pomoc w formie usług opieki wytchnieniowej w ramach Programu „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2024, który był realizowany w ramach Funduszu Solidarnościowego skierowano do 12 rodziców/opiekunów osób posiadających orzeczenie o stopniu niepełnosprawności. Kontroli została poddana dokumentacja 3 opiekunów świadczących usługi w formie opieki wytchnieniowej z Funduszu Solidarnościowego. Umowy z opiekunkami zawierał Dyrektor Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej na podstawie pełnomocnictwa Burmistrza Miasta i Gminy Łopuszno z dnia 1.12.2023 r., nr 74/2023 (akta kontroli od str. 16 do str. 17). Wybrana próba obejmowała dokumentację trzech opiekunek, które realizowały usługi opieki wytchnieniowej dla czterech uczestników Programu.

1. Dla dwóch osób dorosłych z orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności (M.S. i K.W.) usługi opieki wytchnieniowej były realizowane przez opiekuna I.S. na podstawie umowy zlecenia nr:
 - D.1140.27.2024 z dnia 19.09.2024 r.,
 - D.1140.28.2024 z dnia 19.09.2024 r.
2. Dla jednej osoby z orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności (J.M.) usługi opieki wytchnieniowej realizowała opiekunka E.S. na podstawie umowy zlecenie nr D.1140.30.2024 z dnia 30.09.2024 r.
3. Dla jednej osoby z orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności (K.P.) usługi opieki wytchnieniowej realizowała opiekunka (A.T.) na podstawie umowy zlecenie nr D.1140.7.2024 z dnia 4.03.2024 r.

Do akt dołączono: karty zgłoszenia do Programu OW dla JST- edycja 2024, orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, klauzule informacyjne RODO, oświadczenia dot. wskazania opiekuna usług opieki wytchnieniowej, oświadczenia opiekuna, że nie jest członkiem rodziny i posiada wymagane doświadczenie oraz, że nie jest osobą karaną, oceny formalne i merytoryczne wniosku, informacje dot. Programu dla uczestnika, notatki służbowe o poinformowaniu uczestnika o przyznaniu usług opieki wytchnieniowej, karty rozliczenia usług opieki wytchnieniowej oraz rachunki do umów zlecenia (akta kontroli od str. 18 do str. 103).

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej przyznawał usługi zgodnie z załącznikiem nr 1 do Zarządzenia nr D.021.30.2023 z dnia 29.12.2023 r. Dyrektora M-GOPS w Łopusznie, tj. Regulaminu realizacji Programu „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024.

We wniosku wskazano 2.340 godzin przewidywanych usług opieki wytchnieniowej na jednego uczestnika Programu. W ramach Programu przyznano łącznie 2.340 godzin usług opieki wytchnieniowej dla dziesięciu opiekunów osób niepełnosprawnych w okresie od miesiąca stycznia 2024 r. do miesiąca grudnia 2024 r. na podstawie: orzeczeń o stopniu niepełnosprawności oraz kart zgłoszenia do Programu, w których wnioskodawca wskazał osobę świadczącą usługi opieki wytchnieniowej. O przyznaniu usług opieki wytchnieniowej wnioskodawca został poinformowany w formie telefonicznej. Uczestnik został powiadomiony o: braku odpłatności za świadczone usługi, formie świadczenia usług, liczbie godzin usług oraz prawach i obowiązkach wynikających z przyznania usługi.

Liczba zrealizowanych godzin usług opieki wytchnieniowej wykazana w ww. kartach była zgodna z liczbą godzin wskazaną w sprawozdaniu z realizacji Programu przez Gminę.

Zgodnie z § 3 ust. 5 Umowy 27/OW/2024 zawartej w dniu 29 lutego 2024 r. środki finansowe z Funduszu Solidarnościowego Wojewoda przekazywał Gminie na wyodrębniony rachunek bankowy o numerze 14 8499 0008 0000 0071 2000 0099. Podczas wykonywania czynności kontrolnych, kontrolerzy powzięli informacje, że wskazany numer rachunku bankowego jest wyodrębnionym kontem do Programów z Funduszu Solidarnościowego Urzędu Miasta i Gminy w Łopusznie. W związku z § 3 pkt 7 umowy gmina zobowiązuje się do ponoszenia wydatków związanych z przedmiotem umowy za pośrednictwem rachunku bankowego, o którym mowa w umowie. Strony dopuszczają możliwość ponoszenia wydatków związanych z przedmiotem umowy tytułem należności na rzecz urzędów skarbowych i Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z odrębnego, przeznaczonego do tego rodzaju płatności rachunku bankowego Gminy, poprzez przekazanie na ten rachunek bankowy środków Funduszu w formie zaliczki i dokonanie płatności lub poprzez refundację poniesionych wydatków. Natomiast realizator dokonywał wydatków z wyodrębnionego do realizacji

Programu rachunku bankowego Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łopusznie, co jest niezgodne z zapisami umowy.

Realizator prowadził wyodrębnioną ewidencję księgową otrzymanych środków i dokonywał z tych środków wydatków, zgodnie z art. 17 ustawy o Funduszu Solidarnościowym. Natomiast nadano błędną nazwę dla ewidencji księgowej „SFWON”, winno być „FS” (akta kontroli od str. 104 do str. 116).

Sprawdzenie poprawności sporządzenia sprawozdania z realizacji usług oraz wyodrębnionej dokumentacji finansowo-księgowej.

Zgodnie ze złożonym wnioskiem oraz Umową nr 27/OW/2024 zawartą w dniu 29 lutego 2024 roku Wojewoda przekazał Gminie na ww. wyodrębniony rachunek bankowy środki z Programu w III transzach w łącznej kwocie 103 109,76 zł, w tym:

- na zadanie 101 088,00 zł,
- na koszty obsługi 2 021,76 zł.

Środki finansowe przekazane do Gminy		
	kwota przekazana	data przekazania
I transza	52 565,76 zł	19.03.2024 r.
II transza	25 272,00 zł	11.07.2024 r.
III transza	25 572,00 zł	30.09.2024 r.
Razem	103 109,76 zł	X

Zgodnie z wyjaśnieniami Burmistrza Miasta i Gminy Łopuszno Pana Andrzeja Cieślickiego (akta kontroli od str. 117 do str. 118) środki przeznaczone na realizację kosztów obsługi Programu zostały wykorzystane na:

- zakup tonera, faktura nr 208/JB/2024 z dnia 30.04.2024 r. w kwocie 602,70 zł,
- zakup papieru ksero, faktura nr 21959/MG/2024 z dnia 21.11.2024 r. w kwocie 578,96 zł,

- zakup materiałów biurowych, faktura nr 14922/MG/2024 z dnia 13.08.2024 r. w kwocie 840,10 zł (akta kontroli od str. 119 do str. 125).

Wydatek został poniesiony poprzez refundację.

Całkowity koszt realizacji opieki wytchnieniowej w 2024 r., zgodnie ze sprawozdaniem wyniósł 103 109,76 zł, w tym:

- na zadanie 101 088,00 zł,
- na koszty obsługi 2 021,76 zł.

Gmina Łopuszno realizowała Program „Opieka wytchnieniowa” – dla JST edycja 2024 w ramach Funduszu Solidarnościowego w formie pobytu dziennego. Wniosek był złożony dla 10 rodziców/opiekunów osób z orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności, na łączną liczbę godzin usług opieki wytchnieniowej 2.340 godzin. Zgodnie ze sprawozdaniem z realizacji Programu z dnia 27 stycznia 2024 r. w czasie realizacji zadania objęto wsparciem większą liczbę osób. Ogółem w roku 2024 z usług w formie opieki wytchnieniowej skorzystało 12 rodziców/opiekunów osób dorosłych niepełnosprawnych zakwalifikowanych do Programu.

Zespół kontrolny przeanalizował czas pracy opiekunek realizujących opiekę wytchnieniową zgodnie z przedłożonymi kartami rozliczenia usług opieki wytchnieniowej dla losowo wybranych uczestników Programu. Karty rozliczenia usług opieki wytchnieniowej zostały zweryfikowane z kartami pracy opiekunek. Czas pracy był zgodny z przedstawionymi kartami rozliczenia dla kontrolowanych uczestników. Zgodnie z Programem gmina dokonywała monitoringu świadczonych usług. Na podstawie przedstawionych notatek służbowych z kontroli jakości świadczonych usług, nie stwierdzono uwag (akta kontroli od str. 126 do str. 129).

Gmina dokonała zwrotu odsetek bankowych od środków zgromadzonych na rachunku bankowym z Funduszu Solidarnościowego w ramach Programu „Opieka wytchnieniowa” dla JST – edycja 2024 w dniu 3.01.2025 r. w kwocie 174,57 zł.

Na tym czynności kontrolne zakończono.

Wnioski i oceny:

1. Gmina Łopuszno wywiązała się z realizacji Programu „Opieka wytchnieniowa” – dla JST edycja 2024 wykonywanej na podstawie *Umowy nr 27/OW/2024* zawartej w dniu 29 lutego 2024 r. pomiędzy Wojewodą Świętokrzyskim, a Gminą Łopuszno.

2. Gmina informowała wnioskodawcę telefonicznie o przyznaniu pomocy w formie opieki wytchnieniowej w ramach Programu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej.
3. Gmina umieściła informacje o przystąpieniu do Programu „Opieka wytchnieniowa” – dla JST edycja 2024 na stronie Gminy Łopuszno oraz Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łopusznie.
4. Na wszystkich materiałach umieszczonych na stronie Urzędu Gminy oraz Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, na umowach świadczenia usług oraz informacji o przyznaniu pomocy w formie opieki wytchnieniowej w ramach Programu MRiPS „Opieka wytchnieniowa” dla JST - edycja 2024 widnieje flaga, orzełek-biało czerwony, logo MRiPS oraz niepełna nazwa Programu.
5. Zgodnie z Programem Gmina dokonywała monitoringu świadczonych usług. Na podstawie przedstawionych notatek z kontroli jakości świadczonych usług, nie stwierdzono uwag.
6. Błędna nazwa dla ewidencji księgowej „SFWON”, winno być „FS”.
7. Zgodnie z § 3 pkt 7 umowy gmina zobowiązuje się do ponoszenia wydatków związanych z przedmiotem umowy za pośrednictwem rachunku bankowego, o którym mowa w umowie. Strony dopuszczają możliwość ponoszenia wydatków związanych z przedmiotem umowy tytułem należności na rzecz urzędów skarbowych i Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z odrębnego, przeznaczonego do tego rodzaju płatności rachunku bankowego Gminy, poprzez przekazanie na ten rachunek bankowy środków Funduszu w formie zaliczki i dokonanie płatności lub poprzez refundację poniesionych wydatków. Natomiast realizator dokonywał wydatków z rachunku bankowego Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łopusznie, co jest niezgodne z zapisami umowy.

Ustaleń kontroli dokonano w oparciu o:

- dokumenty finansowo-księgowe M-GOPS w Łopusznie,
- udostępnione teczki klientów i opiekunów M-GOPS w Łopusznie,
- wyjaśnienia Burmistrza Miasta i Gminy Łopuszno.

Mając na uwadze powyższe wnoszę o:

1. Stosowanie poprawnej nazwy Programu , tj. Program „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024 finansowanego ze środków Funduszu Solidarnościowego w materiałach informacyjnych oraz dokumentacji formalnej i merytorycznej oraz w ewidencji księgowej;

2. Zrealizowanie zadania zgodnie zapisami Programu i zawartą umową, szczególnie zgodnie z § 3 pkt 7 umowy, który stanowi, iż gmina zobowiązuje się do ponoszenia wydatków związanych z przedmiotem umowy za pośrednictwem rachunku bankowego, o którym mowa w umowie.

Na podstawie art. 49 ustawy o kontroli w administracji rządowej, proszę o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości, a także przekazanie **w terminie 30 dni roboczych** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego informacji o sposobie wykorzystania ww. uwag i wniosków oraz o wykonaniu zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach nie podjęcia działań.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od niniejszego wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

z up. Wojewody Świętokrzyskiego

Józef Bryk
Wojewoda Świętokrzyski